

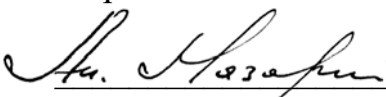
**Київський національний торговельно-економічний
університет
Кафедра менеджменту**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

(пост. п. 4 від 25 травня 2017 р.)

Ректор

 А.А. Мазаракі

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

ПРОГРАМА

**освітній ступінь
спеціальності**

«доктор філософії»

081 «Право»,

082 «Міжнародне право»

Київ 2017

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автор Р.А. Науменко, д-р наук держ. упр., ст. наук. співроб.

Розглянуто та схвалено на засіданнях кафедри економічної теорії та конкурентної політики 18 січня 2017 р., протокол № 10, кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права 20 грудня 2016 р., протокол № 8, кафедри міжнародного публічного права 25 січня 2017 р., протокол №9.

Рецензенти: Г.Т. П'ятницька, д-р екон. наук, проф.,
Л.А. Пашко, д-р наук держ. упр., проф.

Навчальна програма

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

ПРОГРАМА

**освітній ступінь
спеціальності**

**«доктор філософії»
081 «Право»,
082 «Міжнародне право»**

Автор НАУМЕНКО Раїса Андріївна

Редактор В.Д. Римаренко
Комп'ютерне верстання І.І. Віннік

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 0,87. Тираж 10 пр. Зам. 1630.

Видавець і виготовлювач

Київський національний торговельно-економічний університет
вул. Кіото, 19, м. Київ-156, Україна, 02156

© Науменко Р.А., 2017

© Київський національний

торговельно-економічний університет, 2017

Структурні елементи	Опис навчальної дисципліни
Назва дисципліни	Державне управління
Викладач	Науменко Р.А., д-р наук держ. упр., ст. наук. співроб., професор кафедри менеджменту
Статус дисципліни	Дисципліна за вибором циклу професійної підготовки
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС/ год.: 3/90
Форма підсумкового контролю	Залік
Мета дисципліни	Формування педагогічно адаптованої системи понять про філософські та організаційно-правові засади, гносеологію державного управління, генезис понятійно-категоріального апарату, розвиток концептуальних ідей управління суспільством, державою, територіальним устроєм, персоналом, про закономірності, принципи та закони державного управління, методологію та методи державного управління на рівні, достатньому для розв'язання протиріч, складних проблем і завдань у сфері державного управління, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов
Компетентності	<p>Знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • володіння фундаментальними світоглядними та професійними знаннями в галузі науки «Державне управління»; • розуміння філософських категорій, понять, закономірностей та законів теорії державного управління, усвідомлення цінностей та цілей суспільства, держави, територіальної громади; • розуміння системи, структури і моделювання процесів державного управління, його співвідношення із міжнародним публічним управлінням, публічним адмініструванням, регіональним управлінням і місцевим самоврядуванням; • усвідомлення методів, механізмів, технологій та інструментів демократичного врядування у сфері державного управління та його основних складових. <p>Вміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналізувати, застосовувати та адаптувати існуючі сучасні наукові концепції державного управління на основі вивчення європейського досвіду та кращих практик його впровадження у країнах з ефективним управлінням; • виявляти, ставити та вирішувати наукові проблеми з питань державного управління, самостійно продукувати інноваційні технології, методики дослідження та реалізації нових наукових досягнень;

Структурні елементи	Опис навчальної дисципліни
	<ul style="list-style-type: none"> • розробляти, впроваджувати і оцінювати механізми, технології і методи вироблення програм економічного та соціального розвитку на державному, регіональному та місцевому рівнях; • критично аналізувати, оцінювати та узагальнювати нові підходи, тенденції та концептуальні ідеї державного управління, застосовувати з цією метою сучасні ефективні методи і моделі, інформаційне та програмне забезпечення. <p>Комунікації:</p> <ul style="list-style-type: none"> • спілкуватися в діалоговому форматі з широкою науковою та професійною спільнотою і громадськістю з метою обговорення дискусійних питань, результатів досліджень, узгодження дій і спільної роботи на форумах, конференціях, симпозіумах, наукових семінарах, публічно оприлюднювати, презентувати, захищати результати своїх досліджень та інновацій, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою. <p>Автономність і відповідальність:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність виявляти ініціативу щодо визначення перспективних напрямів розвитку, прийняття стратегічних рішень і особистого їх впровадження, лідерські якості, брати на себе відповідальність за певну ділянку роботи; • здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися упродовж життя, створювати атмосферу творчої діяльності працівників та організовувати їх навчання, нести відповідальність за особисте навчання та професійне зростання інших
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> • продемонструвати наукову грамотність, що передбачає здатність оцінювати наукову літературу та критично застосовувати теорії, методологію, закономірності, закони та принципи для вирішення фундаментальних проблем у сфері державного управління, а також суміжних предметних областей; • виявляти, ставити, а також вирішувати проблеми і завдання сучасної науки державного управління та практики реалізації наукових досягнень; • аналізувати найновіші досягнення у сфері державного управління, суміжних предметних областях та знаходити наукову інформацію щодо сфери наукових інтересів здобувача, працювати з різними джерелами, розшукувати, обробляти, узагальнювати та синтезувати отриману інформацію для розв'язання завдань дисертаційного дослідження; • здатність аналізувати, синтезувати і застосовувати наукові знання для створення новітніх ідей, розробляти нові

Структурні елементи	Опис навчальної дисципліни
	<p>концептуальні моделі та/або дослідження гіпотез, використовувати сучасні методи аналізу для виявлення й обґрунтування тенденцій розвитку об'єктів дослідження;</p> <ul style="list-style-type: none"> • оволодівати новими знаннями з урахуванням оригінальних досліджень, якість яких відповідає сучасним міжнародним стандартам; • здійснювати критичний аналіз публікацій у різних наукових, професійних та освітніх джерелах у сфері державного управління, виявляти теоретичні та практичні проблеми, протиріччя і невирішені раніше завдання (проблеми) або їх складові, а також дискусійні питання у цій сфері; • здатність проводити ґрунтовні дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; • розуміти теорію і методологію системного та інституційного аналізу і синтезу, етапів їх застосування під час дослідження державно-управлінських відносин, інститутів державного управління та їх об'єктів, процесів розвитку суспільних систем; • уміння застосовувати здобуті теоретичні знання для розв'язання конкретних проблем державного управління; виокремлювати стратегічні пріоритети управління суспільством, державою, територіальними утвореннями з урахуванням загальноцивілізаційних цінностей і світового досвіду; • використовувати історичні надбання та методологічні досягнення у сфері управління суспільством, державою, прогнозування розвитку об'єктів і суб'єктів управління; • обґрунтовувати вибір існуючих та/або розробляти нову методологію для аналізу та синтезу систем державного управління, оцінювання їх результативності та ефективності; • застосовувати методологію, закономірності, принципи та механізми у сфері державного управління; • на основі наукових досліджень розробляти та використовувати ресурсне (законодавче, нормативно-правове, організаційне, інформаційне, кадрове, методичне тощо) забезпечення державного управління; оцінювати результативність і ефективність його застосування; • застосовувати наукові підходи для розроблення теоретичних, методологічних засад розвитку державної служби як інституту публічного управління та найважливішого чинника формування професійної компетентності державних службовців; • дотримуватися принципів наукової, професійної етики, моральних цінностей та соціальної справедливості;

Структурні елементи	Опис навчальної дисципліни
	<ul style="list-style-type: none"> • уміння презентувати, захищати результати своїх досліджень, обговорювати їх та впроваджувати у практику державного управління; • адекватно, толерантно сприймати й аналізувати думки та ідеї колег, опонентів і співрозмовників, знаходити власні шляхи вирішення проблеми, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів; • працювати із сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами (наприклад, Scopus, Web of Science, Web of Knowledge, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Springer, Agris, GeoRef та ін.); • здійснювати ефективний самоменеджмент під час проведення дослідження, формулювати мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, розробляти структуру, методологію і технологічну карту дослідження

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ (Тематичний план)

Змістовий модуль I

Загальні положення дисципліни «Державне управління»

Тема 1. Поняття та зміст державного управління.

Тема 2. Цілі, завдання та принципи державного управління.

Тема 3. Функції державного управління.

Змістовий модуль II

Механізм здійснення державного управління

Тема 4. Державне управління і місцеве самоврядування.

Тема 5. Суб'єкти державного управління.

Тема 6. Правові акти державного управління.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Державне управління» є формування у аспірантів фундаментальних знань про управління як суспільне явище, функцію держави, систему з притаманною їй організаційною та функціональною структурою, складний

процес, що реалізується через цілі, завдання та функції держави на основі базових принципів державного управління з метою застосування отриманих знань у діяльності суб'єктів державного управління.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Загальні положення дисципліни «Державне управління»

Тема 1. Поняття та зміст державного управління

Управління як суспільне явище. Поняття системи. Система як цілісна організована множина структурних елементів. Ознаки, притаманні всім системам навколишнього світу.

Основні теорії та школи управління. Розуміння необхідності вивчення фундаментальних взаємопов'язаних понять, принципів, законів, аксіом, тверджень як структурних елементів окремих теорій управління. Забезпечення зв'язку теорії і практики управління.

Види управління. Соціальне управління: поняття, особливості та класифікація. Публічне, корпоративне та приватне управління.

Державне управління як різновид суспільного управління. Взаємозв'язок державного управління та публічного управління з іншими науками.

Система державного управління. Ознаки системи державного управління. Суб'єкт державного управління. Об'єкт державного управління. Засоби впливу в державному управлінні. Зворотні зв'язки в державному управлінні.

Сутність, зміст та специфіка державного управління. Специфічні ознаки державного управління. Визначення категорії «державне управління». Об'єктивні та суб'єктивні передумови реалізації державного управління. Соціальний механізм формування та реалізації державного управління. Виконавчо-розпорядча діяльність з реалізації стратегічних цілей державного управління. Основні специфічні риси державного управління.

Тема 2. Цілі, завдання та принципи державного управління

Поняття і сутність цілей державного управління. Система цілей державного управління, їх види та класифікація. Ієрархія цілей в державному управлінні. Ресурсне забезпечення досягнення цілей

державного управління. Загальна характеристика методів обґрунтування цілей управління (логічне доведення, спостереження, експеримент, моделювання). Поняття основних завдань державного управління. Державні цільові соціальні програми розвитку.

Визначення принципів державного управління. Фактори, що викликають необхідність у зміні і вдосконаленні принципів управління державою. Організація державного управління в незалежній Україні.

Наукові підходи щодо класифікації принципів державного управління. Зміст принципів державного управління. Загальносистемні принципи державного управління. Структурні принципи державного управління. Спеціалізовані принципи державного управління.

Тема 3. Функції державного управління

Поняття функцій державного управління. Наукові підходи щодо визначення та класифікації функцій державного управління. Критерії класифікації функцій державного управління. Види функцій державного управління. Функціональна структура державного управління: сутність та умови її побудови. Типові моделі управлінських функцій для різних ланок державного управління. Юридичне оформлення та закріплення функцій державного управління.

Система функцій державного управління. Зміст функцій державного управління. Характеристика функцій державного управління. Нормативно-правове забезпечення ефективної реалізації функцій державного управління. Нормативно-правове та організаційне забезпечення взаємодії та координації в діяльності органів державного управління. Реалізація контролю в державному управлінні.

Змістовий модуль II. Механізм здійснення державного управління

Тема 4. Суб'єкти державного управління

Суб'єкти державного управління. Органи державного управління як суб'єкти державного управління. Система органів державного управління. Електронний уряд.

Функції Верховної Ради України у сфері державного управління.

Місце органів виконавчої влади у системі органів державного управління. Класифікація органів виконавчої влади за масштабом діяльності. Вищі, центральні, місцеві органи виконавчої влади, характеристика їх правового статусу. Класифікація органів виконавчої влади за порядком утворення, обсягом компетенції, порядком вирішення підвідомчих питань, положенням в управлінській системі. Кабінет Міністрів України.

Конституційне закріплення правового статусу Президента України. Співвідношення Президента України з гілками влади. Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади за Конституцією України. Повноваження Президента України щодо організаційного формування системи органів виконавчої влади. Повноваження Президента України щодо визначення змісту функціонування системи органів виконавчої влади. Повноваження Президента України щодо забезпечення законності у сфері виконавчої влади. Консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби, що створюються Президентом України для здійснення своїх повноважень. Адміністративно-правовий статус Адміністрації Президента України. Адміністративно-правовий статус Ради національної безпеки і оборони України.

Тема 5. Державне управління і місцеве самоврядування

Поняття місцевого самоврядування. Правові основи діяльності органів місцевого самоврядування. Співвідношення державного управління та місцевого самоврядування. Цілі та функції управління в органах місцевого самоврядування. Сутність, зміст та специфіка управління в органах місцевого самоврядування. Специфічні ознаки управління в органах місцевого самоврядування. Органи самоорганізації населення в системі органів місцевого самоврядування.

Місцеве самоврядування та публічна адміністрація. Вітчизняна система органів місцевого самоврядування. Представницькі і виконавчі органи місцевого самоврядування. Адміністративно-правові повноваження сільських, селищних, міських рад. Адміністративно-правові повноваження районних і обласних рад. Види адміністративно-правових повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Повноваження щодо окремих сфер управління. Самоврядні та делеговані повноваження. Акти органів та

посадових осіб місцевого самоврядування. Державний контроль за діяльністю органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Державна служба України як професійна діяльність. Реформування державної служби в контексті реалізації Стратегії сталого розвитку «Україна-2020». Новий Закон України «Про державну службу»: вектори змін.

Концепція реформування місцевого самоврядування. Європейська хартія місцевого самоврядування у становленні правових основ місцевого самоврядування в Україні. Перехід на нову модель організації регіональної влади з дотриманням принципів регіональної політики Європейського Союзу. Аналіз актуальних проблем у сфері місцевого самоврядування, визначення основних підходів та правових, організаційних, фінансових засад їх вирішення. Необхідність запровадження механізму оптимального самодостатнього функціонування суб'єктів місцевого самоврядування. Створення необхідних передумов для децентралізації та підвищення незалежності на місцевому рівні. Реанімаційний пакет реформ.

Тема 6. Правові акти державного управління

Поняття правових актів державного управління. Європейське право. Види правових актів державного управління. Суб'єкти прийняття правових актів державного управління. Юридична сила правових актів державного управління. Укази і розпорядження Президента України. Постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України. Особливе місце законів у регулюванні суспільних відносин у сфері державного управління.

Специфічні ознаки правових актів державного управління. Порядок прийняття правових актів державного управління. Стадії прийняття правових актів державного управління. Офіційне оприлюднення правових актів державного управління.

Правове регулювання ефективного функціонування механізмів державного управління. Класифікація правових актів державного управління. Критерії класифікації правових актів державного управління. Види правових актів державного управління щодо їх юридичних властивостей. Види правових актів державного управління за дією у просторі і часі. Види правових актів державного управління щодо характеру компетенції органів їх прийняття.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Конституція України : прийнята Верховною Радою України 28 черв.1996 р. № 2952-VI (зі змін. та допов., внесеними Законом України від 01.03.2014) // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Постанова Верховної Ради Української РСР від 07 груд. 1984 р. (зі змін. та допов., внесеними Законом України від 06.12.2012 № 5518-VI) // Відом. Верхов. Ради Української РСР. – 1984. – додаток до № 51. – Ст. 1122.
3. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 р. № 4495-VI (зі змін. та допов., внесеними Законом України від 02.10.2012 № 5406-VI // Офіц. вісн. України від 04.05.2012. – № 32. – Ст. 9.
4. Про адміністративні послуги : Закон України від 06 верес. 2012 р. № 5203-VI // Офіц. вісн. України .– 2012. – № 76. – Ст. 44.
5. Про державну службу : Закон України від 17 листоп. 2011 р. № 4050-VI (зі змін. та допов., внесеними Законом України від 05.12.2012 № 5483-17; вступив в силу 1 трав. 2015 р.) // Відом. Верхов. Ради. – 2012. – № 26. – Ст. 27.
6. Про дипломатичну службу : Закон України від 20 верес. 2001 р. № 2728-III (зі змін. та допов., внесеними Законом України від 01.07.2012 №4834-17) // Відом. Верхов. Ради України. – 2002. – № 5. – Ст. 29.
7. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січ. 2011 р. № 2939-VI (зі змін. та допов., внесеними Законом України від 19.11.2012 №4652-17) // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 15. – Ст. 231.
8. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 07 жовт. 2010 р. № 2591- VI (зі змін. та допов., внесеними Законом України від 02.12.2012 № 5463-17) // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 9. – Ст. 58.
9. Про звернення громадян : Закон України від 02 жовт. 1996 р. № 393/93 (зі змін. та допов., внесеними Законом України від 29.11.2012 № 5477-17) // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 47. – Ст. 256.
10. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 трав. 1997 р. (зі змін., внесеними Законом України від 05.01.2014

- № 5498-17) // Відом. Верхов. Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.
11. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 13 груд. 1991 р. (зі змін., внесеними Законом України від 05.12.2012 № 5460-17)// Відом. Верхов. Ради України. – 1992. – № 12. – Ст. 165.
  12. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 берез. 2012 р. (зі змін., внесеними Законом України від 05.08.2012 № 5026-17) // Відом. Верхов. Ради України. – 2014. – № 1. – Ст. 1.
  13. Про організацію особистого прийому громадян у Кабінеті Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 12 жовт. 2010 р. № 924 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
  14. Про органи самоорганізації населення : Закон України від 11 лип. 2001 р. № 2625-III (зі змін., внесеними Законом України від 06.12.2012 № 5492-17) // Офіц. вісн. України. – 2001. – №32. – Ст. 1449.
  15. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22 верес. 2011 р. № 3773-VI (зі змін. та допов., внесеними Законом України від 06.12.2012 №5492-17) // Відом. Верхов. Ради України. – 2012. – № 19–20. – Ст. 179.
  16. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17 берез. 2011 р. (зі змін. та допов., внесеними Законом України від 01.01.2014 № 4050-17, 5067-17) // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385.
  17. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 07 черв. 2001 р. (зі змін., внесеними Законом України від 10.08.2012 № 5029-17) // Відом. Верхов. Ради України. – 2001. – № 33. – Ст. 175.
  18. Питання Апарату Ради національної безпеки і оборони України : Указ Президента України від 06 квіт. 2012 р. № 251/2012 (зі змін., внесеними Указом Президента від 20.04.2012) // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 28. – Ст. 37.
  19. Питання Секретаріату Президента України : Указ Президента України від 18 листоп. 2009 р. № 934/2009 // Офіц. вісн. Президента України. – 2009. – № 35. – Ст. 1173.
  20. Положення про Міністерство енергетики та вугільної промисловості України : Указ Президента України від 06 квіт. 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.president.gov.ua/documents/13378.html.
  21. Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України : Указ Президента України від 23 квіт. 2011 р. № 500/2011

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.president.gov.ua/documents.
22. Положення про Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України : Указ Президента України від 08 квіт. 2011 р. № 410 (зі змін., внесеними Указом Президента від 06.06.2011 № 645/2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.president.gov.ua/documents/13378.html
  23. Положення про Міністерство охорони здоров'я України : Указ Президента України від 13 квіт. 2011 р. № 467 (зі змін., внесеними Указом Президента від 14.02.2012 № 85/2012) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.president.gov.ua/documents/13378.html
  24. Положення про Міністерство фінансів України : Указ Президента України від 08 квіт. 2011 р. № 446/2011 (зі змін., внесеними Указом Президента від 18.03.2014 № 141/2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.president.gov.ua/documents/13378.html
  25. Положення про Міністерство культури України : Указ Президента України від 06 квіт. 2011 р. № 388/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.president.gov.ua/documents/13378.html.
  26. Положення про Міністерство інфраструктури України : Указ Президента України від 12 трав. 2011 р. № 581 (зі змін., внесеними Указом Президента від 21.03.2014 №152/2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.president.gov.ua/documents/13378.html
  27. Положення про Міністерство соціальної політики України : Указ Президента України від 06 квіт. 2011 р. № 389/2011 (зі змін., внесеними Указом Президента від 18.03.2014 №141/2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.president.gov.ua/documents/13378.html.
  28. Положення про Міністерство юстиції України : Указ Президента України від 06 квіт. 2011 р. № 395 (зі змін., внесеними Указом Президента України від 01.06.2012 № 374/2012) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.president.gov.ua/documents/13378.html
  29. Положення про Міністра у зв'язках з Верховною Радою України та іншими органами державної влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 7 верес. 2006 р. №1283 // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 36. – Ст. 2503.
  30. Про засади запобігання і протидії корупції : Закон України від 11 черв. 2009 р. №3206-VI (зі змін. та допов., внесеними Законом

України №5083-17 12.08.2012) // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 40. – Ст. 404.

31. Положення про Державну службу України з контролю за наркотиками : Указ Президента України від 13 квіт. 2011 р. № 457/2011 (зі змін., внесеними Указом Президента України від 03.03.2014 № 1078/2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

Додатковий

1. Босак О.З. Становлення та розвиток системи публічного управління в Україні / О.З. Босак // Реформа публічного управління в Україні: виклики, стратегії, майбутнє : монографія / О.З. Босак / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; відп. ред. І. А. Грицяк. – Київ : К.І.С., 2009. – 240 с.
2. Гриньова В.М. Державне регулювання економіки : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.М. Гриньова, М.М. Новікова. – Харків : Інжек, 2004. – 756 с.
3. Державне управління регіональним розвитком України : монографія / [за заг. ред. В.Є. Воротіна, Я.А. Жаліла]. – Київ : НІСД, 2010. – 288 с.
4. Дідківська Л. І. Державне регулювання економіки : навч. посіб. / Л.І. Дідківська, Л.С. Головка. – 5-те вид., стер. – Київ : Знання, 2006. – 213 с.
5. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю.П. Сурміна. – Київ : НАДУ, 2010. – 820 с.
6. Корупція та відповідальність за корупційні дії : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. К.М. Лемківського. – Львів : Астролябія, 2009. – 160 с.
7. Кайлюк Є. М. Публічне адміністрування : підручник / Є.М. Кайлюк, В.В. Гриненко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2013. – 200 с.
8. Кальниш Ю.Г. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. / Ю.Г. Кальниш, Т.М. Лозинська, В.І. Тимцуник ; Полтав. держ. аграр. акад. – Полтава : РВВ ПДАА, 2015. – 279 с.
9. Теорія та історія державного управління : навч. посіб. для слухачів магістратури і студ. вищ. навч. закл. / Г.С. Одінцова, В.Б. Дзюндзюк, Н.М. Мельтюхова, Н.С. Миронова ; за ред. Г.С. Одінцової, О.Ю. Амосова. – Київ : Професіонал, 2008. – 288 с.

10. Хардт М. Империя : пер. с англ. / М. Хардт, А. Негри ; под ред. Г.В. Каменской, М.С. Фетисова. – М. : Праксис, 2004. – 440 с.
11. Peters В. Guy. Handbook of Public Administration / В. Guy, Jon Pierre. – London, 2005. – 640 p.

Інтернет-ресурси

12. Глосарій Програми розвитку ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unpan.org/Directories/UNPublicAdministrationGlossary/>
13. Європейська Конвенція про захист прав і основних свобод людини // Вісн. Верхов. Ради. – 2006 (09.02.2006). – № 27 / (Міжнар. документ Ради Європи : Закон від 09 лютого 2006 року №3435-IV) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004
14. Європейська соціальна хартія // Вісн. Верхов. Ради. – 2006 (14.09.2006). – № 43 / (Міжнар. документ Ради Європи : Закон від 14 вересня. 2006 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_062/page
15. Європейське врядування : Біла книга [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uri.org.ua/load/4-1-0-113>
16. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України «Урядовий портал». – Режим доступу : www.kmu.gov.ua.
17. Офіційний веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби. – Режим доступу : www.nads.gov.ua.
18. Офіційний веб-сайт European Group of Public Administration (EGPA). – Режим доступу : <http://www.iias-iisa.org/egpa/>
19. Офіційне Інтернет-представництво Президента України. – Режим доступу : www.president.gov.ua.
20. Центр адаптації державної служби до стандартів ЄС. – Режим доступу : www.center.gov.ua/ua/81.htm.